EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 15.3.2005
KOM(2005) 87 slutlig

2005/0020 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande

(framlagt av kommissionen)

{SEK(2005) 351}
{SEK(2005) 352}

MOTIVERING

1. INLEDNING OCH BAKGRUND

1.1. Inledning

Efter 1975 års preliminära program för konsumentskydd och konsumentinformation[1] och 1993 års grönbok om konsumenters rätt att få sin sak prövad och reglering av konsumenttvister inom den inre marknaden[2], antog kommissionen 1996 ett meddelande om en handlingsplan för utvidgning av konsumenters talerätt och reglering av konsumenttvister inom den inre marknaden[3]. Handlingsplanen var inriktad på att främja och förbättra förfarandena för reglering av enskilda konsumenttvister och underlätta tillgången till domstolsprövning. Genom ikraftträdandet av Amsterdamfördraget 1999 satte Europeiska unionen upp målet att gradvis inrätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, bland annat genom att vidta åtgärder på området för civilrättsligt samarbete.

Vid Europeiska rådets möte i Tammerfors 1999 uppmanades rådet att införa särskilda, gemensamma regler för förenklade och påskyndande förfaranden i mål om mindre värden och att avskaffa mellanliggande åtgärder som fortfarande krävs för erkännande och verkställighet av ett beslut eller en dom i den anmodade staten med avseende på alla exekutionstitlar som rör tvister om mindre värden. Det behöver alltså inte vara fråga om konsumenttvister.

I kommissionens och rådets åtgärdsprogram för genomförande av principen om ömsesidigt erkännande av domar på privaträttens område, som antogs av rådet den 30 november 2000[4], angavs att förfarandena vid tvister om mindre värden bör göras enklare och snabbare. Diskussioner om hur tvister om mindre värden kan lösas enklare och snabbare skulle även underlätta erkännande och verkställighet av domar.

Behovet av enklare och snabbare förfaranden vid tvister om mindre värden har också betonats av Europaparlamentet[5].

1.2. Grönboken om ett europeiskt betalningsföreläggande och om åtgärder för att förenkla och påskynda handläggningen av tvister om mindre värden

Detta förslag har föregåtts av ett omfattande samråd med såväl medlemsstater som intresserade parter i det civila samhället. Grönboken om ett europeiskt betalningsföreläggande och om åtgärder för att förenkla och påskynda handläggningen av tvister om mindre värden[6] som lades fram av kommissionen den 20 december 2002, ger en överblick över vilka småmålsförfaranden som för närvarande används i medlemsstaterna. På grundval av en jämförande studie av hur medlemsstaterna hanterar de relevanta processrättsliga frågorna formulerade kommissionen en rad frågor om vilken räckvidd och andra egenskaper som ett EU-instrument på området bör ha.

Reaktionerna på grönboken, som diskuterades vidare vid en offentlig utfrågning som organiserades av kommissionen den 12 december 2003, visade att nästan alla ansåg att

---

1 EGT C 92, 25.4.1975, s. 2.
2 KOM(93) 576.
3 KOM(96) 13.
4 EGT C 12, 15.1.2001, s. 1.
5 EGT C 146, 17.5.2001, s. 4.
6 KOM(2002) 746 slutlig.

införandet av ett instrument som gör förfarandena vid tvister om mindre värden enklare och snabbare skulle vara ett framsteg i arbetet med att inrätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa.

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén yttrade sig om grönboken den 18 juni 2003[7]. Kommittén välkomnade kommissionens initiativ till samråd om denna fråga och dess ansträngningar för att skapa snabbare, billigare och enklare civilrättsliga förfaranden. Kommittén stödde införandet av ett europeiskt förfarande för att göra förfarandena vid tvister om mindre värden enklare och snabbare. Den ansåg också att lämpliga åtgärder för att snabba på handläggningen av småmål måste vara utformade på ett sätt som inte inkräktar på de rättigheter som tillkommer parterna enligt lag.

Europaparlamentet yttrade sig om grönboken den 12 februari 2004[8]. Parlamentet välkomnade kommissionens initiativ och konstaterade att ett europeiskt småmålsförfarande inte endast borde omfatta fall som gäller betalning av ett penningbelopp (givet att en beloppsgräns först fastställs), utan utvidgas till att även omfatta alla andra ekonomiska förbindelser av obligationsrättslig natur. Vidare borde alternativa system för tvistlösning tillämpas inom ramen för småmålsförfarandet. Andra önskemål var förenklad bevisupptagning och begränsade möjligheter att överklaga.

Den 16 mars 2004 möttes medlemsstaternas experter för att diskutera ett utkast till förordning om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande. Delegationerna var allmänt sett nöjda med den föreslagna lösningen, nämligen att anta en förordning som skulle ha till syfte att göra småmålsförfarandena enklare och snabbare genom att inrätta ett europeiskt småmålsförfarande, som ett alternativ till befintliga förfaranden i medlemsstaternas lagstiftning (som för övrigt inte påverkas). Syftet skulle också vara att avskaffa mellanliggande åtgärder och därmed möjliggöra att ett avgörande i ett europeiskt småmålsförfarande erkänns och verkställs i en annan medlemsstat.

2. MÅL OCH TILLÄMPNINGSOMRÅDE

2.1. Övergripande mål

2.1.1. Betydelsen av effektiva småmålsförfaranden

De kostnader, dröjsmål och eventuella andra belastningar som är förknippade med rättsprocesser behöver inte minska proportionellt i förhållande till det tvistiga beloppet. Tvärtom blir sådana hinder större ju mindre fordringen är. Detta har föranlett många medlemsstater att införa förenklade regler för tvister om mindre värden (småmål). Samtidigt ökar det potentiella antalet gränsöverskridande tvister som en följd av den ökande användningen av EG-fördragets rättigheter (fri rörlighet för personer, varor och tjänster). I ett gränsöverskridande sammanhang blir hindren för en snabb och billig dom ännu större. Ofta måste man till exempel anlita två advokater. Dessutom tillkommer kostnader för översättning och tolkning samt diverse andra utgifter (resekostnader för parter, vittnen, advokater etc.).

---

7 EUT C 220, 16.9.2003, s. 5.

8 Europaparlamentets resolution om möjligheterna till en tillnärmning av de civilprocessrättsliga reglerna inom Europeiska unionen (KOM(2002) 654 / KOM(2002) 746 – C5-0201/2003 – 2003/2087(INI)), A5-0041/2002.

De potentiella problemen är inte begränsade till tvister mellan enskilda. Även småföretagare kan stöta på svårigheter när de vill göra sina anspråk gällande i en annan medlemsstat. Men i avsaknad av ett förfarande som står i någorlunda proportion till tvisteföremålets värde gör de hinder som borgenären riskerar att möta att man kan ifrågasätta om det är ekonomiskt försvarbart att vända sig till domstol. Kostnaden för att få en dom till stånd, i synnerhet mot en svarande i en annan medlemsstat, står ofta inte i proportion till tvisteföremålets värde. Många borgenärer ger upp hoppet om att uppnå vad de anser sig ha laglig rätt till när de konfronteras med kostnaderna för processen och avskräcks av de praktiska svårigheter som sannolikt blir följden.

2.1.2. Typiska inslag i småmålsförfaranden – förenklingar i proceduren

Många medlemsstater har inom ramen för sina processuella system och traditioner infört särskilda ”småmålsbestämmelser” som föreskriver förenklade förfaranden jämfört med den ordinarie proceduren. Inte oväntat finns det skillnader mellan de valda lösningarna. I vissa medlemsstater finns särskilda småmålsförfaranden. I andra föreskrivs vissa lättnader i förfarandet när det är fråga om tvister om mindre värden. Det finns även skillnader beträffande i vilken omfattning förenklingar i förfarandet är tillämpliga.

Särskilda småmålsförfaranden som föreskriver en rad lättnader jämfört med det ordinarie förfarandet finns i Förenade kungariket (England/Wales, Skottland och Nordirland), Irland, Sverige och Spanien. I Tyskland kan domstolarna använda de förfaranden de anser lämpliga i småmål. I Frankrike finns ett förenklat sätt att väcka talan i småmål (*déclaration au greffe*). Civilprocesslagarna i Österrike, Finland, Nederländerna och andra medlemsstater föreskriver flera processuella förenklingar jämförd med det ordinarie förfarandet. Dessa lättnader gäller i mål där det tvistiga beloppet understiger en viss tröskel. Även om man inte kan anse att dessa processuella förenklingar utgör ett ”småmålsförfarande” i strikt mening, uppnås i praktiken mycket likartade resultat.

De viktigaste inslagen i befintliga småmålsförfaranden och andra processuella lättnader kan sammanfattas på följande sätt[9]:

– Samtliga medlemsstater som har småmålsförfaranden har tröskelvärden för dessa, som emellertid varierar avsevärt[10]. När det gäller vissa typer av tvistemål tillämpar en del medlemsstater småmålsförfarandet utan hänsyn till tröskelvärdet. I flertalet medlemsstater som har småmålsförfaranden används dessa inte enbart för penningfordringar. Det förenklade förfarandet är i de flesta fall obligatoriskt (för belopp under tröskelvärdet), men en tvist kan överföras till ett ordinarie eller mer formaliserat förfarande av domstolen eller en part.

– I många av de befintliga smålmålsförfarandena finns det särskilda formulär för att inleda ett förfarande. Ingen medlemsstat kräver att stämningsansökan skall innehålla en hänvisning till lagrum, vilket innebär att endast faktiska omständigheter behöver anges. I flertalet medlemsstater kan den som vill inleda ett förfarande få hjälp av en domstolstjänsteman eller ”kundtjänst”. Dessutom bistår domaren en part som inte företräds av advokat under förhandlingen (särskilt beträffande procedurfrågor), varvid principen om opartiskhet iakttas. För närvarande kräver inga medlemsstater att parterna i mål om mindre värden måste låta sig företrädas av ett juridiskt ombud.

---

9 Se kapitel 4.3 i grönboken för mer detaljer.

10 Mellan 600 euro (Tyskland) och 8 234 euro (England/Wales).

– Lättnader i reglerna för bevisupptagning är i flertalet medlemsstater en av de viktigaste frågorna i småmålsförfarandena. Ofta har domaren en viss handlingsfrihet i detta avseende. I många fall finns möjlighet till ett helt skriftligt förfarande. I vissa fall har kraven på vad domen skall innehålla lättats. I många medlemsstater finns en tidsgräns inom vilken dom skall meddelas. Reglerna om ersättning för kostnader varierar avsevärt. I de flesta medlemsstater måste svaranden ensam stå för alla kostnader om han förlorar. Medlemsstaternas bestämmelser om möjligheterna att överklaga avgöranden i småmål varierar avsevärt.

2.2. Tillämpningsområde

2.2.1. Behovet av åtgärder på gemenskapsnivå

Genom artikel 65 i EG-fördraget ges gemenskapen lagstiftningsbehörighet med avseende på civilrättsligt samarbete med gränsöverskridande följder i den mån det behövs för att den inre marknaden skall fungera väl.

Gemenskapsinstitutionerna har en viss mån för egen bedömning när det gäller att fastställa om en åtgärd är nödvändig för en väl fungerande inre marknad. Detta förslag innebär bättre förutsättningar för en väl fungerande inre marknad, eftersom införandet av ett europeiskt småmålsförfarande kommer att bidra till att avskaffa hindren för fri rörlighet för varor, personer, tjänster och kapital. Som beskrivits ovan (2.1.2) finns det väsentliga skillnader mellan småmålsförfarandena i olika medlemsstater. Ett läge där de ekonomiska aktörerna har tillgång till mekanismer som leder till väsentligt olika resultat skadar konkurrensen på den inre marknaden oavsett om aktörerna är etablerade i olika medlemsstater eller i samma medlemsstat. Om vissa aktörer har tillgång till effektiva förfaranden och andra inte, har man en situation där kravet på rättvisa villkor för konkurrenterna på den inre marknaden inte är uppfyllt. Olika lagstiftning i medlemsstaterna hindrar den inre marknaden från att fungera väl. Uppenbara skillnader i tillgången till effektiva förfaranden för borgenärer från olika medlemsstater leder till en snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden. Ett europeiskt småmålsförfarande skulle således öka förutsättningarna för en väl fungerande inre marknad.

Beträffande villkoret ”gränsöverskridande följder” används i de flesta språkversioner av fördraget en term som betydelsemässigt ligger närmare ”fråga” än ”åtgärd” (som är den term som valts i den svenska versionen – övers. anm.). Därför är det både nödvändigt och tillräckligt att den aktuella ”frågan” har gränsöverskridande följder. Denna tolkning bekräftas dels i artikel 65 c, där det föreskrivs att åtgärder rörande civilrättsligt samarbete skall inbegripa undanröjande av sådant som hindrar civilrättsliga förfaranden från att fungera väl, dels i artikel III-269 i fördraget om upprättande av en konstitution för Europa.

Processlagstiftningen är av en sådan natur att den kan ha gränsöverskridande följder. Domstolen kommer alltid att tillämpa lagen i det land där domstolen har sitt säte, oavsett om tvisten har gränsöverskridande inslag eller inte. Tvister om mindre värden är ett område med gränsöverskridande följder, eftersom de flesta ekonomiska operatörer och konsumenter mot bakgrund av utvecklingen av den inre marknaden förr eller senare kommer att beröras av sådana tvister utomlands.

En åtgärd som även är tillämplig på helt interna förhållanden och som behövs för att den inre marknaden skall fungera väl, särskilt för att den undanröjer snedvridningar av konkurrensen mellan ekonomiska aktörer i de olika medlemsstaterna, har med nödvändighet

gränsöverskridande följder, eftersom inrättandet av ett effektivt småmålsförfarande i varje medlemsstat kommer att underlätta rättslig prövning på lika villkor.

Kravet i artikel 65 på att åtgärden skall vara nödvändig för en väl fungerande inre marknad är alltså en inskränkning av kravet på att åtgärden skall ha gränsöverskridande följder. En åtgärd som är nödvändig för en väl fungerande inre marknad har med nödvändighet gränsöverskridande följder, medan en åtgärd med gränsöverskridande följder inte alltid är en förutsättning för en väl fungerande inre marknad. Denna tolkning bekräftas av de diskussioner som föregick antagandet av artikel 65, eftersom kravet på att åtgärden skall vara nödvändig för en väl fungerande inre marknad aktualiserades i ett sent skede av förhandlingarna för att begränsa bestämmelsens tillämpningsområde. En mer restriktiv tolkning av artikel 65 kan författarna inte ha avsett, eftersom en sådan skulle skapa nya hinder för tillgången till rättvisa i det europeiska civilrättsliga området. Varje rättsakt skulle behöva ha sin egen definition av ”gränsöverskridande”, eftersom denna definition i princip måste skifta från en fråga till en annan, vilket skulle skapa betydande svårigheter vid tillämpningen av dessa instrument.

Det skulle inte bara vara olämpligt utan även kontraproduktivt att inskränka tillämpningen av det europeiska småmålsförfarandet till gränsöverskridande situationer.

För det första är det viktigt att undvika att det skapas olika system för interna fall och fall med gränsöverskridande inslag. Två parallella system skulle vara oförenligt med målet att skapa ett enda sammanhållet rättsligt område för alla.

Som beskrivits ovan har inte alla medlemsstater snabba och billiga småmålsförfaranden som är tillgängliga för tvistande parter. Avsaknaden av förfaranden som står i proportion till tvisteföremålets värde gör att det i många fall måste ifrågasättas om det är ekonomiskt försvarbart att vända sig till domstol. Ofta avstår borgenärer från att vidta rättsliga åtgärder. Denna begränsning i tillgången till rättslig prövning orsakar kostnader med betydande makroekonomiska konsekvenser för den inre marknadens funktion.

2.2.2. Subsidiaritet och proportionalitet

Målet med detta förslag, nämligen att förenkla och påskynda handläggningen av småmål genom att inrätta ett europeiskt småmålsförfarande, kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna själva, eftersom dessa inte kan garantera likvärdiga bestämmelser som är tillämpliga i hela gemenskapen. Målet kan därför uppnås bättre på gemenskapsnivå.

Detta förslag överensstämmer helt med proportionalitetsprincipen genom att det begränsar sig till vad som är strikt nödvändigt för att uppnå målet. Här är det viktigt att betona effekterna av att man kombinerar det valda rättsliga instrumentet (en förordning) med det europeiska småmålsförfarandets fakultativa natur i förhållande till motsvarande mekanismer i medlemsstaternas processlagstiftning. En förordning, som är det instrument som föreslås här, garanterar ett enhetligt och direkt tillämpligt förfarande samtidigt som medlemsstaterna endast åläggs att införa det europeiska småmålsförfarandet som ett kompletterande verktyg. De skulle varken bli tvungna att överge sin gällande lagstiftning om tvister om mindre värden eller ändra sådan lagstiftning för att göra den förenlig med gemenskapslagstiftningen. Detta förslag, som alltså inte hindrar att medlemsstaterna fortsätter att tillämpa sina egna nationella regler vid sidan av det europeiska småmålsförfarandet, inkräktar mycket mindre på medlemsstaternas processrättsliga system än ett direktiv, som skulle kräva en anpassning av den nationella lagstiftningen till direktivets normer. Lagstiftningstekniken som sådan garanterar faktiskt en gemensam miniminivå när det gäller att driva in mindre fordringar effektivt, men tillåter de medlemsstater som har utvecklat system som fungerar ännu bättre att

behålla dessa. I slutändan kommer det att vara borgenärerna som avgör vilket förfarande som ur deras synvinkel fungerar bäst eller är mest lättillgängligt. Det senare kriteriet är av särskild relevans för dem som är verksamma i flera medlemsstater och som med ett europeiskt småmålsförfarande slipper ta reda på vilka processrättsliga bestämmelser som är tillämpliga i var och en av dessa medlemsstater. Slutligen bör det hållas i åtanke att artikel 17 i förordningen föreskriver att ”om inte annat föreskrivs i bestämmelserna i denna förordning skall det europeiska småmålsförfarandet regleras av lagstiftningen i den medlemsstat där förfarandet tillämpas”. Införandet av ett europeiskt småmålsförfarande skulle således inte medföra ett behov av någon ytterligare tillnärmning av den nationella processlagstiftningen, och konflikter med den nationella lagstiftningen kan hållas på ett absolut minimum.

2005/0020 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 61 c i detta,

med beaktande av kommissionens förslag[11],

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande[12],

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget[13], och

av följande skäl:

(1) Europeiska unionen har som mål att bibehålla och utveckla unionen som ett område där det råder frihet, säkerhet och rättvisa och inom vilket den fria rörligheten för personer är säkerställd. I syfte att gradvis upprätta ett sådant område skall gemenskapen bland annat besluta om sådana åtgärder på området för civilrättsligt samarbete som behövs för att den inre marknaden skall fungera väl.

(2) Därför har gemenskapen bland andra åtgärder redan antagit rådets förordning (EG) nr 1348/2000 av den 29 maj 2000 om delgivning i medlemsstaterna av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur[14], rådets beslut 2001/470/EG av den 28 maj 2001 om inrättande av ett europeiskt rättsligt nätverk på privaträttens område[15], rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område[16] och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar[17].

(3) Kommissionen antog den 20 december 2002 en grönbok om ett europeiskt betalningsföreläggande och om åtgärder för att förenkla och påskynda handläggningen

---

11 EUT C […], […], s. […].
12 EUT C […], […], s. […].
13 EUT C […], […], s. […].
14 EGT L 160, 30.6.2000, s. 37.
15 EGT L 174, 27.6.2001, s. 25.
16 EGT L 12, 16.1.2001, s. 1.
17 EUT L 143, 30.4.2004, s. 15.

av tvister om mindre värden[18]. Genom grönboken inleddes ett samråd om åtgärder för att förenkla och påskynda handläggningen i mål om mindre värden.

(4) Många medlemsstater har infört förenklade regler för tvister om mindre värden, eftersom kostnader, tidsåtgång och irritationsmoment i samband med rättsliga förfaranden inte nödvändigtvis minskar proportionellt i förhållande till fordrans belopp. I gränsöverskridande situationer blir hindren för en snabb och billig dom ännu större. Därför bör ett europeiskt småmålsförfarande inrättas. Syftet med ett sådant europeiskt förfarande skulle vara att underlätta möjligheterna till rättslig prövning genom att tillhandahålla ett förfarande som inte drar ut på tiden till rimliga kostnader.

(5) Den snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden som uppstår på grund av att de olika förfaranden som står till buds för borgenärer i olika medlemsstater fungerar olika effektivt, innebär att det behövs gemenskapslagstiftning som garanterar lika villkor för borgenärer och gäldenärer i hela Europeiska unionen.

(6) Det europeiska småmålsförfarandet bör även vara tillämpligt på helt nationella fall, för att undanröja snedvridning av konkurrensen mellan ekonomiska aktörer från olika medlemsstater och underlätta möjligheterna till rättslig prövning på lika villkor i alla medlemsstater.

(7) Det europeiska småmålsförfarandet bör syfta till att förenkla och påskynda handläggningen av tvister om mindre värden och samtidigt minska kostnaderna genom att erbjuda ett alternativ till de möjligheter som redan ges i medlemsstaternas lagstiftning och som kommer att kvarstå oförändrade. Denna förordning bör också göra det enklare att erhålla ett erkännande och verkställighet av ett avgörande i ett europeiskt småmålsförfarande i en annan medlemsstat, även om avgörandet ursprungligen var av rent inhemsk natur.

(8) För att förfarandet skall komma igång på ett smidigt sätt bör sökanden inleda det europeiska småmålsförfarandet genom att fylla i ett ansökningsformulär som lämnas in vid behörig domstol.

(9) För att minska kostnader och tidsåtgången bör handlingar delges parterna genom rekommenderat brev med mottagningsbevis eller på enklare sätt, till exempel vanligt brev, fax eller e-post. Förfarandet bör vara skriftligt, om inte domstolen anser det nödvändigt med muntliga förhandlingar. Parterna bör inte vara skyldiga att låta sig företrädas av en advokat.

(10) Domstolen bör kunna hålla förhandlingar i form av telefon-, video- eller e-postkonferenser. Den bör också ha möjlighet att godkänna bevisning och fastställa i vilken omfattning bevis skall upptas samt kunna ta upp bevisning via telefon, skriftliga vittnesinlagor eller telefon-, video- eller e-postkonferenser.

(11) Domstolen bör respektera principen om ett kontradiktoriskt förfarande.

(12) För att se till att tvister avgörs skyndsamt, bör dom meddelas inom sex månader från det att ansökan registrerades.

---

[18] KOM(2002) 746 slutlig.

(13) För att påskynda indrivningen av mindre fordringar bör domen vara omedelbart verkställbar, utan hinder av eventuella överklaganden och utan villkor om att säkerhet skall ställas.

(14) För att minska kostnaderna för en förlorande part som är en fysisk person och inte företräds av en advokat eller annat juridiskt ombud, bör denne inte vara skyldig att betala arvodet för den andra partens advokat eller juridiska ombud.

(15) För att underlätta erkännande och verkställighet bör en dom som meddelats i en medlemsstat i ett småmålsförfarande kunna erkännas och verkställas i en annan medlemsstat utan att det krävs en verkställighetsförklaring och utan att det ges möjlighet att överklaga beslutet om erkännande.

(16) Denna förordning respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Denna förordning syftar särskilt till att säkerställa att rätten till en rättvis rättegång i artikel 47 i stadgan iakttas fullt ut.

(17) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter[19].

(18) Eftersom målen för den föreslagna åtgärden, nämligen att göra förfarandena i mål om mindre värden enklare, snabbare och billigare, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går förordningen inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

(19) [I enlighet med artikel 3 i det protokoll om Förenade kungarikets och Irlands ställning som fogats till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen har Förenade kungariket och Irland meddelat att de önskar delta i beslutet om och tillämpningen av denna förordning.]

(20) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i det protokoll om Danmarks ställning som fogats till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen deltar Danmark inte i beslutet om denna förordning och är därför inte bundet av den och omfattas inte av dess tillämpning.

---

[19] EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE:

KAPITEL I

SYFTE OCH TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Artikel 1
Syfte

I denna förordning fastställs ett förfarande för tvister om mindre värden (nedan kallat ett europeiskt småmålsförfarande) som är avsett att förenkla och skynda på tvister om mindre värden samt minska kostnaderna. Det europeiska småmålsförfarandet skall vara ett alternativ till de förfaranden som redan regleras i medlemsstaternas lagstiftning.

Genom förordningen avskaffas också de mellanliggande åtgärder som är nödvändiga för att ett avgörande som meddelats i ett småmålsförfarande i en medlemsstat, med undantag för avgöranden om obestridda fordringar, skall kunna erkännas och verkställas i en annan medlemsstat.

Artikel 2
Tillämpningsområde

1. Denna förordning skall vara tillämplig på privaträttens område oberoende av vilket slag av domstol det gäller där det sammanlagda värdet av en penningfordran eller något annat anspråk, utöver ränta, omkostnader och utlägg, inte överstiger 2000 euro när förfarandet inleds. Den skall särskilt inte omfatta skattefrågor, tullfrågor och förvaltningsrättsliga frågor.

2. Förordningen är inte tillämplig i ärenden som gäller

   a) fysiska personers rättsliga status, rättskapacitet eller rättshandlingsförmåga,

   b) makars förmögenhetsförhållanden, arv och testamente,

   c) konkurs, ackord och liknande förfaranden,

   d) social trygghet,

   e) skiljeförfaranden,

   f) arbetsrätt.

3. I denna förordning avses med termen medlemsstat samtliga medlemsstater med undantag av Danmark. *[Förenade kungariket, Irland]*

KAPITEL II

EUROPEISKT SMÅMÅLSFÖRFARANDE

Artikel 3
Inledning av förfarandet

1. Sökanden skall inleda det europeiska småmålsförfarandet genom att fylla i ansökningsformuläret i bilaga I och lämna in detta tillsammans med eventuella ytterligare relevanta dokument till behörig domstol. Ansökan får lämnas in antingen direkt, per post eller genom något annat kommunikationssätt såsom fax eller e-post, som godtas av den medlemsstat där förfarandet inleds.

2. Medlemsstaterna skall meddela kommissionen vilka kommunikationssätt de kan godta. Kommissionen skall offentliggöra sådana uppgifter.

3. Domstolen skall registrera ansökan så snart den inkommit och anteckna datum och tid för mottagandet av alla andra dokument som inkommer inom ramen för det europeiska småmålsförfarandet.

4. När det gäller preskriptionsavbrott eller, i förekommande fall, begränsning av preskriptionsfristen skall talan anses vara väckt när ansökan har registrerats i enlighet med punkt 3.

5. Om föremålet för en ansökan faller utanför denna förordnings tillämpningsområde, som det anges i artikel 2, skall domstolen inte behandla ansökan som om det gällde ett europeiskt småmål, utan handlägga ärendet i enlighet med gällande processlagstiftning i den medlemsstat där rättegången äger rum. Domstolen skall underrätta sökanden om detta.

6. Om domstolen anser att de uppgifter som tillhandahållits av sökanden är oklara eller otillräckliga eller att formuläret inte är ifyllt på korrekt sätt, får den ge sökanden tillfälle att komplettera eller rätta ansökan i enlighet med domstolens instruktioner.

7. Medlemsstaterna skall se till att formuläret finns tillgängligt vid alla domstolar där europeiska småmålsförfaranden kan bli aktuella, och att alla domstolar har resurser för att ge sökande praktisk hjälp med att fylla i formuläret.

Artikel 4
Förfarandets vidare gång

1. Det europeiska småmålsförfarandet skall vara ett skriftligt förfarande såvida inte domstolen anser det nödvändigt med en muntlig förhandling efter att ha beaktat synpunkter eller en begäran om detta från parterna.

2. Efter att domstolen mottagit ansökan skall den fylla del I av svarsformuläret i bilaga II.

Domstolen skall med tillämning av artikel 11 delge svaranden en kopia av ansökan tillsammans med det ifyllda svarsformuläret inom åtta dagar från det att den mottog ansökan.

3. Svaranden skall svara inom en månad från det att han eller hon delgavs ansökan och svaret genom att fylla i del II av svarsformuläret och eventuellt komplettera detta med ytterligare dokument, samt återsända det till domstolen, alternativt återsända det på annat lämpligt sätt utan att använda svarsformuläret.

4. Inom åtta dagar från det att domstolen har mottagit svarandens svar, skall domstolen med tillämpning av artikel 11 delge sökanden en kopia av svaret och eventuella ytterligare dokument.

5. Om svaranden i sitt svar yrkar att han eller hon har en motfordran på sökanden, skall domstolen informera sökanden om detta. Sökanden skall besvara svarandens yrkande inom en månad från det att han eller hon delgavs svaret.

6. Om det sammanlagda värdet av motfordran överstiger det belopp som anges i artikel 2.1, skall domstolen beakta motfordran endast om den uppstått ur samma rättsförhållande som ligger till grund för ansökan och om domstolen anser det lämpligt att gå vidare med det europeiska småmålsförfarandet.

7. Om ett kompletterande dokument som mottagits av domstolen är avfattat på ett annat språk än rättegångsspråket, får domstolen kräva att dokumentet översätts endast om detta är nödvändigt för att kunna avgöra målet.

   Om en part har vägrat att godta ett dokument på grund av att det inte är avfattat på ett av de språk som anges i artikel 8 i förordning (EG) nr 1348/2000, skall domstolen underrätta den andra parten om detta och råda honom eller henne att tillhandahålla en översättning.

Artikel 5
Förfarandets avslutning

1. Inom en månad från det att domstolen har mottagit svarandens eller sökandens svar inom de tidsfrister som anges i artikel 4.3 respektive 4.5 skall domstolen

   a) meddela en dom, eller

   b) begära ytterligare uppgifter om parternas yrkanden inom en viss tidsperiod, eller

   c) kalla parterna till en förhandling.

2. Om domstolen inte har mottagit ett svar från svaranden inom den tidsfrist som anges i artikel 4.3, skall domstolen meddela tredskodom.

Artikel 6
Förhandling

1. Domstolen får hålla förhandling i form av en telefon-, video- eller e-postkonferens, om det finns tekniska resurser till det och båda parterna är överens.

2. Om en part inte är personligen närvarande vid en förhandling utan företräds av en annan person, får domstolen begära att ombudet visar upp en skriftlig fullmakt från den berörda parten, om detta är ett krav enligt den tillämpliga processlagstiftningen i den medlemsstat där rättegången äger rum.

Artikel 7
Bevisupptagning

1. Domstolen får fastställa vilken bevisning som skall medges och bevisupptagningens omfattning efter eget skön. Domstolen får särskilt tillåta bevisupptagning via telefon och skriftliga vittnesmål samt via telefon-, video- och e-postkonferens.

2. I undantagsfall får domstolen uppta sakkunnigbevisning, om detta är nödvändigt för att kunna avgöra målet.

Artikel 8
Ombud

Det skall inte kunna krävas att parterna företräds av en advokat eller annat juridiskt ombud.

Artikel 9
Domstolens befogenheter

1. Domstolen skall respektera rätten till en rättvis rättegång och principen om ett kontradiktoriskt förfarande, särskilt när den beslutar om muntliga förhandlingar och om vilken bevisning som skall medges samt om bevisupptagningens omfattning.

2. Domstolen skall inte ålägga parterna att göra en rättslig bedömning av yrkandet.

3. Om nödvändigt skall domstolen ge parterna stöd i processuella frågor och den kan begära att parterna skall tillhandahålla sakuppgifter som är av relevans för att utreda sakförhållandena i målet.

4. När domstolen anser det lämpligt skall den försöka uppnå en förlikning mellan parterna.

Artikel 10
Dom

1. Dom skall meddelas inom sex månader från det att ansökan registrerades.

2. Domstolen skall med tillämpning av artikel 11 delge parterna domen, såvida inte domen meddelas muntligt i samband med att en förhandling där båda parterna är närvarande avslutas.

Artikel 11
Delgivning av handlingar

1. Om handlingar skall delges i en annan medlemsstat än den där förfarandet äger rum, skall de delges parterna genom rekommenderat brev med mottagningsbevis, med hänsyn tagen till eventuella ytterligare villkor enligt artikel 14 i förordning (EG) 1348/2000, och med beaktande av artikel 8 i den förordningen.

2. Om handlingar skall delges i den medlemsstat där förfarandet äger rum och adressatens adress är känd med säkerhet, skall handlingarna delges genom rekommenderat brev med mottagningsbevis eller på enklare sätt, såsom genom vanligt brev, fax eller e-post, om dessa enklare sätt är tillåtna enligt processlagstiftningen i den medlemsstat där rättegången äger rum.

3. Om det i undantagsfall inte skulle vara möjligt att delge i enlighet med punkt 1 och 2, får delgivning ske på annat sätt som innebär att handlingen delges personligen.

Artikel 12
Tidsfrister

1. Domstolen får i undantagsfall förlänga tidsfristerna som anges in artikel 4.3 och 4.5, om det är nödvändigt för att garantera att parterna kan föra sin talan på ett effektivt sätt.

2. Om på grund av särskilda omständigheter inte är möjligt för domstolen att iaktta de tidsfrister som anges i artikel 4.2 och 4.4, artikel 5.1 och artikel 10.1 utan att det finns en risk för att förfarandet inte kan genomföras på ett korrekt sätt skall den vidta nödvändiga åtgärder utan dröjsmål.

3. Vid beräkningen av de tidsfrister som anges i denna förordning skall rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1182/71 av den 3 juni 1971 om regler för bestämning av perioder, datum och frister[20] tillämpas.

Artikel 13
Verkställighet av domen

Domen skall vara omedelbart verkställbar, utan hinder av eventuella överklaganden. Det skall inte vara nödvändigt att ställa säkerhet.

[20] EGT L 124, 8.6.1971, s. 1.

Artikel 14
Kostnader

1. Den förlorande parten skall bära kostnaderna för förfarandet, om inte detta framstår som orättvist eller oskäligt. I det fallet skall domstolen besluta om kostnaderna efter vad som är skäligt.

2. När den förlorande parten är en fysisk person som inte företräds av en advokat eller annat juridiskt ombud, skall han eller hon inte vara skyldig att betala arvodet för den andra partens advokat eller juridiska ombud.

Artikel 15
Överklagande

1. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om huruvida det enligt deras processlagstiftning finns möjlighet att överklaga en dom i ett europeiskt småmålsförfarande. Kommissionen skall offentliggöra dessa uppgifter.

2. Parterna skall inte vara skyldiga att låta sig företrädas av en advokat eller annat juridiskt ombud vid överklagande av en dom i ett europeiskt småmålsförfarande.

3. Det skall inte finnas några ytterligare möjligheter till ordinärt överklagande av eller kassationsbesvär mot en dom efter överklagande.

Artikel 16
Omprövning av domen

Förutsatt att svaranden handlar utan dröjsmål skall han eller hon ha rätt att ansöka om omprövning av en dom som meddelats i ett europeiskt småmålsförfarande, på de villkor som följer av lagstiftningen i den medlemsstat där domen har avkunnats och som meddelats kommissionen i enlighet med artikel 19 och artikel 30 i förordning (EG) nr 805/2004, om

a) i) ansökan eller kallelsen till en förhandling delgavs utan att ett mottagningsbevis undertecknades av honom eller henne personligen, och

ii) delgivningen inte ägde rum i tid eller på ett sådant sätt att svaranden, utan egen förskyllan, inte kunde förbereda sitt försvar, eller

b) svaranden, utan egen förskyllan, var förhindrad att invända mot yrkandet på grund av force majeure eller på grund av extraordinära omständigheter.

Artikel 17
Tillämplig processlagstiftning

Om inte annat följer av bestämmelserna i denna förordning skall det europeiska småmålsförfarandet regleras av lagstiftningen i den medlemsstat där rättegången äger rum.

KAPITEL III

ERKÄNNANDE OCH VERKSTÄLLIGHET

Artikel 18
Erkännande och verkställighet

1. En dom i ett europeiskt småmålsförfarande som meddelas i en medlemsstat skall erkännas och kunna verkställas i en annan medlemsstat utan att det krävs en verkställighetsförklaring och utan det skall finnas en möjlighet att invända mot erkännandet, under förutsättning att domen intygas av domstolen i den ursprungliga medlemsstaten med användning av formuläret i bilaga III.

2. Domen i ett europeiskt småmålsförfarande skall intygas om den inte strider mot bestämmelserna om behörighet i avsnitt 3 och 6 i kapitel II i förordning (EG) nr 44/2001.

   Intyget skall utfärdas på samma språk som domen.

   Utfärdandet av intyget skall inte kunna överklagas.

   Lagstiftningen i den medlemsstat där förfarandet äger rum skall vara tillämplig vid eventuella rättelser av intyget.

3. Om det när domen meddelas är sannolikt att den kommer att behöva verkställas i en annan medlemsstat, skall intyget utfärdas *ex officio* i samband med att domen meddelas. I annat fall skall intyget utfärdas på begäran från en av parterna.

4. En part som ansöker om verkställighet av en dom skall ge in

   a) en kopia av domen, som uppfyller de nödvändiga villkoren för att fastställa dess äkthet, och

   b) det intyg som avses i punkt 1.

5. Punkterna 1–4 skall inte gälla domar i mål om obestridda fordringar i den mening som avses i artikel 3.1 i förordning (EG) nr 805/2004.

KAPITEL IV

FÖRHÅLLANDET TILL ANDRA GEMENSKAPSINSTRUMENT

Artikel 19
Förhållandet till förordning (EG) nr 805/2004 och förordning (EG) nr 44/2001.

Denna förordning skall inte påverka tillämpningen av förordning (EG) nr 805/2004 och förordning (EG) nr 44/2001.

KAPITEL V

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 20
Information

De behöriga nationella myndigheterna skall samarbeta för att säkerställa att allmänheten och yrkessammanslutningar får information om det europeiska småmålsförfarandet, särskilt genom det europeiska rättsliga nätverket inom privaträtten, som inrättades genom beslut 2001/470/EG.

Artikel 21
Genomförandeåtgärder

De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning och som rör ändring av de tröskelbelopp som fastställs i artikel 2.1, eller uppdateringar eller tekniska justeringar av formulären i bilagorna, eller införande av ytterligare formulär skall antas av kommissionen i enlighet med det rådgivande förfarandet som avses i artikel 22.2.

Artikel 22
Kommitté

1. Kommissionen skall biträdas av den kommitté som avses i artikel 75 i rådets förordning (EG) nr 44/2001.

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 3 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 23
Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den [...].

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater i enlighet med Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Utfärdad i Bryssel den [...]

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande
[...]

På rådets vägnar
Ordförande
[...]